

LOKALNE FORMY ARCHITEKTONICZNE

Tylicz

Gmina: **Krynica-Zdrój**

Mezoregion: Beskid Sądecki

Typ krajobrazu: Podmiejskie i osadnicze

Podtyp krajobrazu: Miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim

Typ i podtyp krajobrazu: 08c

Rodzaj zabudowy: Małomiasteczkowa

Kategoria zabudowy: Mieszkalno-gospodarcza, mieszkalno-usługowa

Zabudowa objęta ochroną konserwatorską:

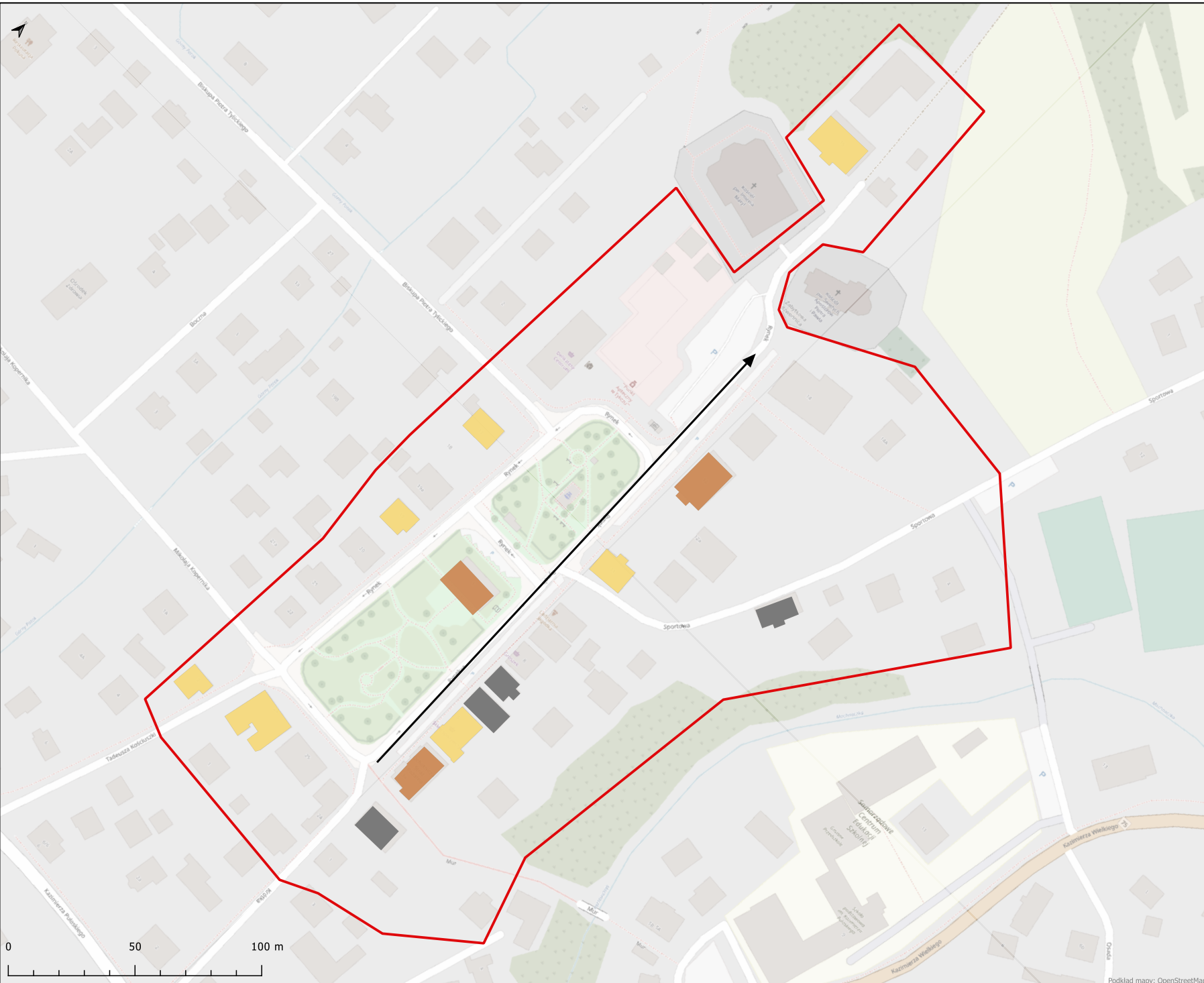
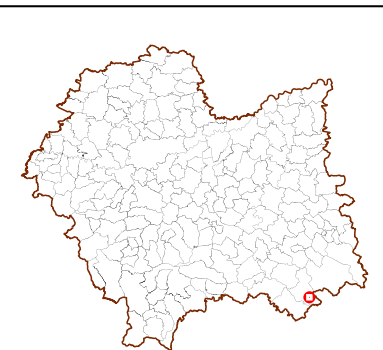
- mieszkalna/mieszkalno-usługowa
- inna

Zabudowa nieobjęta ochroną konserwatorską:

- posiadająca cechy LFA

→ Oś widokowa

□ Granica LFA

NAZWA LFA		TYLICZ	
LOKALIZACJA		<ul style="list-style-type: none"> – Tylisz położony jest przy granicy Beskidu Sądeckiego i Beskidu Niskiego, na wyniesionym brzegu potoku Mochnaczką łączącego się z rz. Muszynką – Historycznie i etnicznie należy do obszaru łemkowszczyzny – Znajduje się w otulinie Popradzkiego Parku Krajobrazowego. – Pierwsze wzmianki o Tyliczu (dawniej Miastko) pochodzą z XIII wieku. Prawdopodobnie już wówczas osada miała prawa miejskie. W 1391 roku król Władysław Jagiełło oddał Miastko wraz z Muszyną biskupowi krakowskiemu Janowi Radlicy. W 1612 roku biskup krakowski Piotr Tylicki ponownie nadał prawo lokacyjne miastu, które otrzymało nazwę Tylicz, prywatny herb biskupa oraz ufundowany przez niego kościół p.w. ś.ś. Piotra i Pawła. Miasto stało się znaczącym ośrodkiem rzemieślniczym i handlowym w kluczu muszyńskim, znanym m.in. z handlu drewnem. W 1772 roku dobra biskupstwa przejęte zostały przez władze austriackie i w następnych latach rozprzedane. W wieku XIX miasteczko podupadło i wyludniało się. W 1934 roku utraciło prawa miejskie 	
KATEGORIA	Funkcja	Mieszkalno-gospodarcza, mieszkalno-usługowa	
	Rodzaj	Zabudowa małomiasteczkowa	
	Spójność obszarowa	Miejscowość o zachowanym układzie przestrzennym z XIV wieku - charakterystyczna zabudowa przyrynkowa	
CECHA CHARAKTERYSTYCZNA (zał. nr 8 ust 3 pkt 1 - 7)		PARAMETRY	
układ zabudowy, w tym linia zabudowy		<ul style="list-style-type: none"> – Wyraźnie zachowany średniowieczny układ przestrzenny z czworobocznym rynkiem i ulicami wylotowymi. – Działki lokacyjne mają kształt prostokątów, przylegających węższym bokiem do pierzei rynku lub głównych ulic. – Wymiary działek: szerokość od 10 do 18 m, długość od 70 do 80 m. – Budynki stoją względem pierzei rynkowych zarówno kalenicowo (Rynek nr 5,6, 19, 25) jak i szczytowo (Rynek nr 7,8,9,11), utrzymując jedną linię zabudowy w pierzejach. – Za budynkami znajduje się zabudowa gospodarcza złożona z jednego lub dwu budynków gospodarczych stojących w niewielkiej odległości od domu i w większości kalenicowo do pierzei rynku. 	
forma budynków, w tym:	gabaryty obiektów:	wysokość zabudowy	od. 6 - 8 m
		proporcja i kształt bryły	<ul style="list-style-type: none"> – Budynki posiadają bryły zarówno horyzontalne (w zabudowie kalenicowej) jak i wertykalne (w zabudowie szczytowej) – Wzniesione są w tradycyjnych konstrukcjach drewnianej, zrębowej i murowane z cegły. – Zbudowane są na planach prostokątów, posiadają zwykle dwutraktowe i trzytraktowe rozplanowanie wnętrza. – Budynki w układzie szczytowym nakryte są wysokimi dachami dwuspadowymi i dwuspadowymi naczółkowymi, ze znacznie wysuniętymi przed front okapami. W niektórych znajdują się duże murowane facjaty nakryte daszkami dwuspadowymi naczółkowymi. W ściankach facjat znajdują się niewielkie okna. W tradycyjnych budynkach spotkać można również przybudowane ganki z werandą w poddaszu, ozdobnie szalowane

		–
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wysokość górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki 	3-4 m
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ proporcja pomiędzy wysokością górnej krawędzi elewacji frontowej, jej gzymsu lub attyki a wysokością dachu 	Dla domów w układzie szczytowym 1 : 1,3
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ geometria dachu (kąt nachylenia i układ połaci dachowych) 	40° - 55°
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poziom posadowienia parteru 	± 0,2 – 0, 8 m
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wielkość i proporcja otworów okiennych i drzwiowych oraz podcieni 	Otwory okienne prostokątne i kwadratowe są stosunkowo duże względem powierzchni elewacji. Otwory drzwiowe prostokątne o wymiarach standardowych.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ procent przeszklenia elewacji 	10 – 14 %
charakterystyczne elementy konstrukcyjne i zdobnicze		<ul style="list-style-type: none"> – Charakterystycznym elementem są formy dachów dwuspadowych budynków stojących w zabudowie szczytowej Rynku, wyróżniające się wysuniętymi okapami – W budynkach usytuowanych kalenicowo elementem charakterystycznym są duże, szalowane facjaty o dwuspadowych daszkach naczółkowych
stosowane materiały wykończeniowe		Tynk, drewno, blacha
charakterystyczne cechy elewacji budynków, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kolorystyka ▪ cechy stolarki okiennej i drzwiowej: kolorystyka, podział kwater okiennych i drzwiowych, stosowane materiały 	<p>Jasne pastelowe, jasne szare, szalunki drewniane w kolorach brązowych i zielonych</p> <ul style="list-style-type: none"> – Stolarka okienne zróżnicowana: przeważają współczesne okna zespolone, dwu- i jednokwaterowe. Starsza stolarka skrzydłowa, dwu- i czteropolowa, zachowana w elewacjach od strony podwórzy. – W części budynków frontowych znajdują się duże witryny sklepowe. – Otwory drzwiowe ze stolarką płycinową, jedno- i dwuskrzydłową
charakterystyczne cechy dachów budynków, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kolorystyka ▪ stosowane materiały 	<p>Szare, czerwone, brązowe</p> <p>Blacha, blachodachówka, dachówka cementowa</p>
charakterystyczne cechy obiektów małej architektury i ogrodzeń, w tym:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ gabaryty ▪ detal architektoniczny ▪ stosowane materiały 	<p>-</p> <p>Działki siedliskowe posiadają ogrodzenia wykonane w różnych technikach (drewniane płoty, ogrodzenia z siatki i paneli metalowych)</p> <p>Drewno, metal, beton metalowa</p>

